
НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ПЕРИОДА 2022-2023 Г.
за изпълнение на
Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и
участие на ромите 2021-2030 г.

ПРИОРИТЕТ „ОБРАЗОВАНИЕ“

I. ДЪЛГОСРОЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПЕРИОДА 2022-2030 Г.

Министерство на образованието и науката

- ✓ Устойчивост на политиките за включване, трайно приобщаване и образователна интеграция в предучилищното и училищното образование на децата и учениците от уязвими групи, вкл. роми;
- ✓ Устойчивост на политиките за образователна десегрегация и за превенция на вторична сегрегация;
- ✓ Засилване ролята на детските градини и училищата за възпитание в ценности и превръщането им в ценностно-ориентирано поведение;
- ✓ Формиране и развиване на ефективни училищни общности с акцент върху системната работа с родителите;
- ✓ Фокусиране на обучението към формиране и развитие на умения за живот и работа през XXI век.

II. ЦЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ЗА ПЕРИОДА 2022-2023 Г.

Оперативна цел: Създаване на условия за осъществяване на качествено и приобщаващо образование, както и за образователна интеграция и интеркултурно образование за деца и ученици, в т.ч. за уязвими групи, включително роми.

Цел 1. Ефективен обхват, включване и реинтеграция на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст от уязвими групи, включително роми.

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро) ¹	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност 2022 г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
1.1.	Обхващане на деца от уязвими групи, включително роми, във форми на образование и грижи в ранна	Текущ	2022 г.	МОН; Общини	Със средства от държавния бюджет, изчислени на базата на приети от МС	Брой деца с осигурен безплатен достъп до детски градини, в това число деца, подлежащи на	31 979 деца от рискови групи, за които по проект „Активно приобщаване в системата на	35 000 деца в задължителна предучилищна възраст от уязвими групи, записани в

¹ Посочените финансови ресурси в колона „източник на финансиране“ (в целия план) са индикативни и ще бъдат конкретизирани в процеса на изпълнение на конкретните мерки и в рамките на одобрените бюджети на съответната бюджетна организация, и в рамките на одобрените средства за делегираните от държавата дейности по отношение на общините.

	детска възраст и осигуряване на непрекъснатост на обучението в задължително предучилищно образование за 4-5- и 6-годишните деца.				стандарты за финансиране на делегираните от държавата дейности и броя на децата; Със средства по ОП НОИР 2014-2020	задължително предучилищно образование, включително от уязвими групи, в това число роми	предучилищното образование“ по ОП НОИР 2014-2020 са осигурени 4 180 792 лв. за компенсиране на такси за ползване на детска градина	резултат на работата по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.
1.2.	Осигуряване на непосредствен и непрекъснат достъп до образователната система на деца и ученици, в задължителна предучилищна и училищна възраст чрез дейностите по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и	Текущ	2022 г.	МОН РУО	От държавния бюджет - Национална програма „Заедно за всяко дете” за 2022 г.	Коефициент на обхванатите деца и ученици в предучилищна и училищна възраст	94,56%	94,80%

	училищна възраст							
1.3.	<p>Реализиране на интегрирани дейности за образователна интеграция на деца и ученици от етническите общности в уязвимо положение чрез осигуряване на ефективен процес на обхват, включване и реинтеграция в образователната система.</p>	Текущ	2022 г.	ЦОИДУЕМ	Със средства от Конкурсни процедури в изпълнение на Програмата за дейността на ЦОИДУЕМ – 352 325 лв.	<p>1. Брой дейности за връщане на отпадналите ученици в училище и подобряване на образователните им резултати;</p> <p>2. Брой обхванати деца в детски градини, в които се изпълняват мерки за по-пълно обхващане и задържане на деца между 3- и 6/7-годишна възраст от етническите общности в образователната система;</p> <p>3. Брой педагогически специалисти, включени в изпълнение на дейности за ефективна реинтеграция на деца и ученици, върнати в образователната система;</p> <p>4. Брой ученици от етническите общности с подобрени</p>	<p>1. – 99;</p> <p>2. – 492;</p> <p>3. – 230;</p> <p>4.– 681;</p>	<p>1.– 119;</p> <p>2. 592;</p> <p>3.– 297;</p> <p>4.– 814;</p>

						образователни резултати; 5. Брой деца и ученици, реинтегрирани в образователната система; 6. Брой ученици от етническите общности в социално уязвимо положение, подкрепени за продължаване на образованието им в гимназиален етап; 7. Брой ученици от гимназиална степен, включени в дейности за информиране, мотивиране и подготовка за продължаване на образованието си във висши училища; 8. Брой ученици в гимназиален етап на обучение, кандидатствали във ВУ; 9. Брой ученици, кандидатствали и приети във ВУ.	5.– 529; 6.– 324. 7. – 95. 8.– 5. 9. – 4.	5.– 662; 6.– 354. 7. – 112. 8. – 15; 9.– 11.
--	--	--	--	--	--	---	---	--

Цел 2. Осигуряване на условия за осъществяване на приобщаващо образование и образователна интеграция на деца и ученици от уязвими групи, включително роми.

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност 2022 г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
2.1.	Осъществяване на допълнителни модули по български език за деца, чийто майчин език е различен от българския, с цел преодоляване на съществуващи и последващи обучителни затруднения, породени от невладеене на българския език.	Текущ	2022 г.	МОН, Изпълнителна агенция „Програма за образование“	Със средства по ОП НОИР 2014-2020; Със средства от държавния бюджет за допълнително финансиране за работа с деца и ученици от уязвими групи по чл. 282, ал. 14 от ЗПУО.	Брой деца от уязвими групи, които не владеят добре български език, включени в модули за допълнително обучение; Брой детски градини, в които е провеждано обучение чрез допълнителни модули по български език	25 634 деца 894 детски градини	27 000 деца 1000 детски градини
2.2.	Осигуряване на допълнително обучение по учебни предмети, включително през ваканциите, за преодоляване на пропуски в овладяване на учебното съдържание, както и за успешно представяне на НВО и ДЗИ за	Текущ	2022 - 2023 г.	МОН, ИА „Програма за образование“	Със средства по проект „Подкрепа за успех“ по ОП НОИР 2014-2020; Със средства от държавния бюджет за допълнително финансиране за работа с деца и ученици от уязвими	Брой ученици в риск от отпадане от образование, включени в допълнително обучение	95 238 ученици в риск от отпадане, включени в допълнително обучение по проект „Подкрепа за успех“ по ОП НОИР 2014-2020 г. за целия период на проекта	80 000 ученици в риск от отпадане, включени в дейности за интеграция и реинтеграция, вкл. допълнително обучение, по Програма „Образование“ 2021-2027 г. и ОПНОИР

	ученици от уязвими групи, в това число роми.				групи по чл. 282, ал. 14 от ЗПУО. Със средства по проект „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование“	Ученици от уязвими групи, подкрепени за ДЗИ и положили успешно ДЗИ	-	2014-2020 г. проект „Подкрепа за успех“ за 2022-2023 г. 2600 ученици от уязвими групи, подкрепени за ДЗИ и положили успешно ДЗИ
--	--	--	--	--	--	--	---	--

Цел 3. Повишаване на качеството на образование в детски градини и училища с концентрация на деца и ученици от уязвими групи, включително роми

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност 2022 г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
3.1.	Осигуряване на подходяща подкрепа на образователни институции с концентрация на деца и ученици от уязвими групи спрямо установените потребности, вкл. за назначаване на образователен медиатор и	Текущ	2022 г.	МОН	Със средства от държавния бюджет за допълнително финансиране за работа с деца и ученици от уязвими групи по чл. 282, ал. 14 от ЗПУО. Средствата за уязвими групи за 2022 г. са в размер на	Брой образователни институции, за които са осигурени целеви средства за работа с деца и ученици от уязвими групи	1447 образователни институции с концентрация на деца и ученици от уязвими групи с осигурени средства за 2022 г.	Спрямо установените потребности на образователни институции от допълнителни средства от държавния бюджет за работа с деца и ученици от уязвими групи

	социален работник.				34 723 800 лв.; Със средства по Национална програма за подкрепа на образователните медиатори и социалните работници.			
3.2.	Провеждане на обучения за образователни медиатори и/или социални работници.	Предстои	2022-2023 г. Обучението може да стартира най-рано в началото на 2023 г.	МОН; Изпълнителна агенция „Програма за образование“	Със средства по ОП НОИР 2014-2020 г. и по Програма „Образование“ 2021-2027 г.	Брой обучени образователни медиатори и/или социални работници	900 обучени образователни медиатори и/или социални работници	1000 обучени образователни медиатори и/или социални работници
3.3.	Реализиране на ефективна образователна интеграция и пълноценна социализация на деца и ученици от етническите малцинства чрез осъществяване на дейности за мобилност за ученици, учители и родители.	Текущ	2022 г.	ЦОИДУЕМ	Със средства от Конкурсни процедури в изпълнение на Програмата за дейността на ЦОИДУЕМ – 352 325 лв.	1. Брой реализирани съвместни дейности между образователни институции, включващи деца и ученици от етническите малцинства и деца и ученици от мнозинството; 2. Брой форми на наставничество между ученици от етническите малцинства с ученици от мнозинството; 3. Брой приложени практики от	1.– 22; 2.– 68; 3.– 23;	1. – 42; 2. – 88; 3.– 33;

						<p>педагогически специалисти, участвали в педагогически обмени;</p> <p>4. Брой осъществени форми на наставничество между ученици от етнически малцинства с ученици от мнозинството, обучаващи се в несегрегирани образователни институции;</p> <p>5. Брой включени в дейности за мобилност педагогически специалисти, деца/ученици, родители.</p>	<p>4.– 68;</p> <p>5. Брой включени в дейности за мобилност: - педагогически специалисти – 87; - деца/ученици – 543; - родители – 46</p>	<p>4.– 88;</p> <p>5. Брой включени в дейности за мобилност: - педагогически специалисти – 187; - деца/ученици – 1210; - родители – 129.</p>
--	--	--	--	--	--	---	---	---

Цел 4. Преодоляване на процесите на обособяване (т.н. сегрегация и вторична сегрегация) в детски градини и училища чрез образователни мерки за десегрегация.

Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност 2022 г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
-------	--------	------	----------------------	--	---------------------------------------	-------------------------	---

4.1	Подпомагане на общините за реализиране на дейности за образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация чрез осигуряване на безплатни пособия и материали, както и на безплатен транспорт за деца в задължително предучилищно образование и за ученици, посещаващи сегрегирани образователни институции, за обучение, възпитание и социализация в несегрегирани приемни такива.	Предстои	2022 г.	ЦОИДУЕМ	Със средства по Националната програма „Подпомагане на общини за реализиране на дейности за образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация“ – 500 000 лв.	1. Брой подпомогнати общини за реализиране на дейности за образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация; 2. Брой деца и ученици, за които е осигурен безплатен транспорт в рамките на населеното им място; 3. Брой деца в задължително предучилищно образование и ученици до VII клас, включени в процеса на образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация и за които са осигурени учебни пособия и материали; 4. Брой мотивационни дейности, свързани с десегрегационните процеси и	1. – 9. 2. – 405. 3.– 442. 4.– 49.	1. – 29. 2. – 1905. 3. – 1942. 4.– 449.
-----	--	----------	---------	---------	--	---	---	--

						<p>задържането на децата и учениците в образователната система;</p> <p>5. Брой родители, включени по проекта и участвали в проектните дейности с цел повишаване на мотивацията им да записват децата на детска градина и училище;</p> <p>6. Брой образователни медиатори и друг непедагогически персонал, включени в проектните дейности;</p> <p>7. Брой реализирани дейности с родители, деца и ученици и представители на институции за изграждане на образователна и обществена среда, осигуряваща ефективен процес на десегрегация и превенция за недопускане на вторична</p>	<p>5. – 269.</p> <p>6.– 22.</p> <p>7. - 13.</p>	<p>5. – 2269.</p> <p>6. – 62.</p> <p>7. - 58.</p>
--	--	--	--	--	--	---	---	---

						сегрегация.		
4.2	Реализиране на дейности за десегрегация на сегрегирани образователни институции и за създаване на условия за реализиране на мерки за превенция, предотвратяване и преодоляване на процеса на вторична сегрегация.	Текущ	2022 г.	ЦОИДУЕМ	Със средства от Конкурсни процедури в изпълнение на Програмата за дейността на ЦОИДУЕМ – 145 000 лв.	1. Брой деца/ученици, трайно преместени от етнокултурна в мултикултурна образователна среда; 2. Брой деца/ученици, записани в мултикултурна образователна среда при наличие и на сегрегирана в населеното място; 3. Брой родители, включили децата си за обучение в мултикултурна образователна среда; 4. Брой идентифицирани и закрити етнически обособени групи и паралелки в нарушение на ЗПУО (в резултат на изпълнение на приоритета); 5. Брой организирани и проведени дейности за преодоляване на съществуваща сегрегация в	1. – 149; 2.– 227; 3.– 389; 4. – 3; 5.– 11;	1.– 199; 2.– 277; 3.– 456; 4.– 6; 5. –31;

						образователни институции; 6. Брой организирани дейности за превенция или преодоляване на вторична сегрегация.	6.– 21.	6. –31.
Цел 5. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците с различни етнокултурни маркери, включително роми чрез утвърждаване на интеркултурното образование, като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност 2022 г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
5.1.	Обучения на обучители – преподаватели от педагогическите факултети, педагогически специалисти от системата на предучилищното и училищното образование, младежки работници и образователни медиатори – роми, за придобиване на компетентности за справяне с дискриминационни и прояви, с	Текущ	2022 г.	ЦОИДУЕМ	Проект „Изграждане на капацитет за образователно и социално включване“ 85% ФМ на ЕИП, 15% Национално съфинансиране, Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвимите групи“, финансиран от	1. Обучени обучители за университетски преподаватели; 2. Обучени младежки работници, които да станат обучители на младежки работници; 3. Обучени ромски образователни медиатори, които да станат обучители на ромски образователни медиатори.	1.– 0; 2. – 0; 3. – 0	1.– 10; 2.– 10; 3. – 10.

	тормоза, насилието и социалното изключване по проект „Социално и образователно включване“.				Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г. - 487 628 млн. евро			
5.2.	Реализиране на форми на взаимодействие между децата и учениците от различен етнически произход за утвърждаване на межкултурните ценности и многообразието в образователната среда с цел изграждане и възпитаване у подрастващите на социокултурен модел на поведение, основан на поведенчески модели за хуманизъм и толерантност.	Текущ	2022 г.	ЦОИДУЕМ	Със средства от Конкурсни процедури в изпълнение на Програмата за дейността на ЦОИДУЕМ – 260 625 лева	1. Брой разработени и въведени програми за образователна дейност в детските градини и в училищата, съобразени с културите на различните етнически общности; 2. Брой деца и ученици от мнозинството и от етническите общности, които са се включили в дейности по преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи; 3. Брой учители, директори и други педагогически специалисти, които	1. – 64; 2. – 2570; 3.– 354;	1.– 71; 2.– 3503; 3.– 487;

						са се включили в дейности по преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи; 4. Брой проведени занимания по интереси, насочени към усвояване на знания с елементи на гражданско образование; 5. Брой въведени форми за интеркултурно образование в държавните и общинските детски градини, училища и центрове за подкрепа за личностно развитие.	4.– 456; 5. – 131.	4.– 472; 5.– 147.
--	--	--	--	--	--	---	---------------------------	--------------------------

Цел 6. Ефективно взаимодействие „образователна институция – семейство“ с фокус върху родители от уязвими групи, включително ромите, за повишаване значимостта на образованието чрез промяна на нагласите.

Мерки		Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност 2022 г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
6.1.	Осъществяване на дейности за приобщаване на родители от уязвими групи,	Текущ	2022-2023 г.	МОН РУО	Със средства от държавния бюджет по Национална програма	Брой детски градини и училища, в които се реализират дейности за	45 детски градини и училища с осъществени дейности за	100 детски градини и училища с осъществени

	включително роми, към училищния живот и мотивирането им за образованието на техните деца.				„Заедно за всяко дете” за 2022, Модул „Добри практики за взаимодействие с родителите на институциите от предучилищното и училищното образование“ Със средства по Национална програма за подкрепа на образователните медиатори и социалните работници; Със средства по Програма „Образование“ 2021-2027 г.	взаимодействие с родители; Брой родители, подкрепени за включване в мултикултурна образователна среда	взаимодействие с родители -	дейности за взаимодействие с родители
6.2.	Реализиране на форми на взаимодействия между родители от различен етнически произход за създаване на благоприятна мултикултурна образователната среда, способстваща за ефективна	Текущ	2022 г.	ЦОИДУЕМ	Със средства от Конкурсни процедури в изпълнение на Програмата за дейността на ЦОИДУЕМ – 352 325 лв.	1. Брой родители, обхванати в различни форми за взаимно опознаване на различните етнически групи; 2. Брой организирани алтернативни форма на взаимодействие между родителите	1. – 1388; 2.– 42;	1.– 2055; 2. – 62;

	<p>образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства.</p>				<p>и образователните институции с цел привличането и ангажирането им в процеса на обхващане, задържане и реинтеграция на деца и ученици от етнически произход в системата на предучилищното и училищното образование;</p> <p>3. Брой организирани дейности за родителите от етническите малцинства за психолого-педагогическо и социално-комуникативно приобщаване към образователната среда;</p> <p>4. Брой организирани дейности за родители за повишаване на чувствителността към дискриминационните прояви и за усвояване знания и</p>	<p>3. – 97;</p> <p>4.– 57;</p>	<p>3. – 117;</p> <p>4. – 79;</p>
--	--	--	--	--	--	--------------------------------	----------------------------------

						умения относно преодоляването на негативните стереотипи и дискриминационните нагласи; 5. Брой родители, включени в дейности, свързани с подготовката им за осъществяване на образователната интеграция на децата и учениците им.	5.– 1302.	5. – 1969.
6.3.	Осъществяване на дейности за повишаване на осведомеността на родителите от уязвими групи относно ползите от образованието.	Предстои	2022-2024 г.	МОН; За 2022 г. Изпълнителна агенция „Програма за образование“	Програма „Образование“ 2021-2027 г.; Национална програма „Заедно за всяко дете“, модул „Участвай и променяй – родителят, активен партньор в училищния живот“ за 2022 г. след одобряването ѝ от МС	Брой родители, подкрепени чрез повишаване на осведомеността за ползите от образованието	-	14 000 родители, подкрепени за повишаване на осведомеността им за ползите от образованието

Цел. 7. Насърчаване на участието на лица от уязвими групи, включително роми, в продължаващо образование и/или професионална квалификация и/или висше образование.

Мерки		Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност 2022 г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
7.1.	Ограмотяване на възрастни	Текущ	2022-2023 г.	МОН; Изпълнителна агенция „Програма за образование“	Със средства по ОП НОИР 2014-2020	Бой лица над 16 години (включително роми), включени в курсове по ограмотяване или в курсове за усвояване на учебно съдържание, предвидено за изучаване в класове от прогимназиалния етап на основното образование	10 723 лица, включени в курсове по ограмотяване или в курсове за усвояване на учебно съдържание, предвидено за изучаване в класове от прогимназиалния етап на основното образование	4000 лица за 2023 г. и 14 000 лица с натрупване за 2022-2023 г., включени в курсове по ограмотяване или в курсове за усвояване на учебно съдържание, предвидено за изучаване в класове от прогимназиалния етап на основното образование
7.2	Провеждане на квалификационни курсове за придобиване на професионална квалификация за длъжностите образователен медиатор и социален работник в образованието за назначени на тези длъжности лица в	Предстои	2023 г.	МОН ЦОИДУЕМ	Средства по Българо-швейцарска програма за сътрудничество с ЗОВ 2	Брой лица, назначени в образователните институции, включени в квалификационни курсове за придобиване на професионална квалификация за длъжностите образователен медиатор или	-	1200 лица, включени в квалификационни курсове и придобили професионална квалификация за длъжностите образователен медиатор или социален работник

	образователните институции.				Със средства по ОП НОИР 2014-2020, проект „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование“	социален работник в образованието. Брой образователни медиатори и помощник-учители, включени в обучение за кандидатстване във висше училище за получаване на педагогическа специалност	-	70 образователни медиатори и помощник-учители, включени през 2023 г. в обучение за кандидатстване във висше училище за получаване на педагогическа специалност
--	-----------------------------	--	--	--	--	---	---	--

ПРИОРИТЕТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“

I. ЦЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ЗА ПЕРИОДА 2022-2023 Г.

Оперативна цел: Осигуряване на равен достъп до качествено обществено здравеопазване и подобряване на здравословното състояние на населението в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност

Цел 1: Подобряване на майчиното и детското здравеопазване в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност								
	Мерки	Статус на мярката	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност 2022	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
1.1.	Осъществяване на акушеро-гинекологични прегледи с мобилни кабинети в населени места с компактно ромско население.	Текущ	2022-2023 г.	МЗ, РЗИ, здравни медиатори, общини	Държавен бюджет 50 000 лв.	Брой осъществени акушеро-гинекологични прегледи с мобилни кабинети в населени места с компактно ромско население.	1000	2000
1.2.	Повишаване на обхвата на деца без общопрактикуващи лекари открити от здравните медиатори.	Текущ	2022-2023 г.	Общини, Здравни медиатори	Делегиран бюджет (В рамките на делегирания бюджет за дейността на ЗМ)	Брой регистрирани деца, без общопрактикуващи лекари	100	300
1.3.	Провеждане с мобилни екипи на имунизации съгласно Националния имунизационен календар на лица до 18 г., без избран ОПЛ	Текущ	2022-2023 г.	МЗ, РЗИ, общини и здравни медиатори	Държавен бюджет 25 000 лв.	Брой обхванати с имунизации деца от мобилни екипи спрямо общия брой открити деца без избран ОПЛ	Съгласно получената информация от НЗОК	Съгласно получената информация от НЗОК

1.4.	Улесняване достъпа до ваксинация на лица от отдалечени и труднодостъпни райони, както и на трудноподвижни лица, чрез мобилни групи за ваксиниране	Текущ за срока на обявена та извънредна епидемична обстановка	2022-2023 г.	МЗ, БЧК, РЗИ, БЛС, общини, здравни медиатори и университети	В рамките по делегиран бюджет по проект на БЧК	Брой обхванати с имунизации трудноподвижни лица от отдалечени и труднодостъпни райони	Съгласно получената информация от БЧК	Съгласно получената информация от БЧК
1.5	Провеждане на профилактични прегледи на деца с мобилни педиатрични кабинети	Текущ	2022-2023 г.	МЗ, РЗИ, здравни медиатори, общини	Държавен бюджет 28 000 лв.	Брой проведени профилактични прегледи на деца с мобилни педиатрични кабинети	1000	2000
1.6	Провеждане на скринингови изследвания с мобилен мамограф за превенция на рака на млечната жлеза.	Текущ	2022-2023 г.	МЗ, РЗИ, общини и здравни медиатори	Държавен бюджет 20 000 лв.	Брой проведени мамографски прегледи с мобилен мамограф за превенция на рака на млечната жлеза.	1000	2000
1.7	Анализ на дейностите за здравно неосигурени бременни и родилки	Текущ	2022-2023 г.	МЗ, НЗОК, НЦОЗА	Държавен бюджет	Изготвен анализ на дейностите за здравно неосигурени бременни и родилки	1	3
1.8	На база анализа по т. 1.7., изготвяне на предложение за нормативни промени, с което да се осигури подобър достъп на бременни здравнонеосигурени жени до АГ прегледи.		2022-2023 г.	МЗ, НЗОК, НЦОЗА		Изготвено предложение за нормативна промяна		

1.9.	Въвеждане на програма за хранителна подкрепа на бременни жени и деца 0-3 години, включваща идентифициране на семейства в хранителна несигурност, консултиране, директна подкрепа за деца до 3-годишна възраст чрез хранителни продукти/ваучери	Текущ	2022-2023 г.	МТСП/АСП здравни медиатори, общини	Държавен бюджет, Програмата за храни и основно материално подпомагане 2021-2027	Брой въведени програми Брой общини Брой жени Брой деца брой деца до 3-годишна възраст подкрепени с ваучери за храна от детска кухня		30 общини 100 жени 1000 деца
1.10	Подкрепа чрез закупуване на пакети с необходими базови продукти за новородени деца от бедни и рискови семейства, идентифицирани от органите по социално подпомагане	текущ	2022-2023 г.	АСП	Програмата за храни и основно материално подпомагане 2021-2027 г.	Брой подкрепени новородени деца		1000 деца
Цел 2: Подобряване на достъпа до качествено обществено здравеопазване на лица, намиращи се в ситуация на бедност и социална уязвимост								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност 2022	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
2.1.	Дейности по превенция и контрол на ХИВ чрез услуги по анонимно и безплатно консултиране и изследване за ХИВ и сексуално предавани инфекции в КАБКИС и мобилни медицински кабинети.	Текущ	2022-2023 г.	МЗ, РЗИ, НПО	Държавен Бюджет Според бюджета на НП за превенция на ХИВ/СПИ	Брой лица достигнати с услуги за превенция на ХИВ	1 000	3000

2.2.	Дейности по подобряване контрола на туберкулозата сред ромска общност чрез провеждане на скрининг за риска, придружаване и изследване за туберкулоза; подкрепа в процеса на лечение на болните от туберкулоза.	Текущ	2022-2023 г.	МЗ, РЗИ, НПО	Държавен бюджет Според бюджета на НП за превенция и контрол на туберкулоза	Брой лица обхванати със скрининг за риска от туберкулоза	1000	3000
2.3.	Осигуряване функционирането на мобилни медицински кабинети за нископрагови услуги	Текущ	2022-2023 г.	МЗ РЗИ	Държавен бюджет 60 000 лв.	21 мобилни медицински кабинети	40 000 лв.	120 000 лв.
2.4	Провеждане на прегледи за социално значими заболявания с мобилни кабинети - флуорографи, ехографи и клинични лаборатории.	Текущ	2022-2023 г.	МЗ РЗИ Здравни медиатори, Общини	Държавен бюджет 54 500 лв.	Брой проведени прегледи за социално значими заболявания с мобилни кабинети - флуорографи, ехографи и клинични лаборатории	1500	4 500
2.5	Повишаване на годините живот в добро здраве и превенция от ранно инвалидизиране	Текущ	2022-2023 г.	МЗ, НЦОЗА	Държавен бюджет	Изготвен анализ за годините живот в добро здраве и превенция от ранно инвалидизиране	1	2

Цел 3: Намалване на стигмата и дискриминацията на хора от уязвими групи

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност 2022 г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
3.1	Осъществяване на информационни кампании и кампании за предоставяне на нископрагови и мобилни услуги за превенция за ХИВ/СПИН, СПИ,	Текущ	2022-2023 г.	МЗ, РЗИ	Държавен бюджет Според бюджета на НП за превенция на ХИВ/СПИ	Брой проведени кампании за предоставяне на нископрагови и мобилни услуги за превенция за ХИВ/СПИН, СПИ,	10	30

	вирусни хепатити и туберкулоза.					вирусни хепатити и туберкулоза.		
3.2	Осъществяване на информационни кампании за предоставяне на нископрагови услуги с 21 мобилни кабинети	Текущ	2022-2023 г.	МЗ РЗИ	Държавен бюджет 10 000 лв.	Брой проведени кампании за предоставяне на нископрагови услуги с 21 мобилни кабинета	20	40
3.3	Осъществяване на програми за намаляване на щетите за хора, които употребяват психоактивни вещества	Текущ	2021-2023 г.	МЗ, РЗИ, НПО	Държавен бюджет	Брой достигнати потребители, чрез програми за намаляване на щетите, които работят с ромската общност	200	600
3.4.	Осъществяване на програми по селективна превенция за деца и семейства от ромската общност	Текущ	2021-2023 г.	МЗ, НПО, ПИЦ	Държавен бюджет	Брой достигнати хора, чрез програми по селективна превенция в областта на зависимостите	400	1200
Цел 4: Развитие на концепцията за здравна медиация								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност 2022	Целева стойност с натрупване 2022-2023г.
4.1	Обучение на нови здравни медиатори за придобиване на необходимите знания и умения съгласно чл. 7, ал. 2 от Наредба № 1 от 19.08.2020 г. за изискванията за дейността на здравните медиатори - разходи за настаняване	Текущ	2022-2023 г.	МЗ, РЗИ Общини и НПО	Държавен бюджет 10 000 лв.	Брой обучени здравни медиатори	15	30

4.2	Обучение за професионално развитие на здравни медиатори – съгласно чл. 7, ал. 4 от Наредба № 1 от 19.08.2020 г. за изискванията за дейността на здравните медиатори	Текущ	2022-2023 г.	МЗ, РЗИ Общини и НПО	Държавен бюджет	Брой квалифицирани здравни медиатори	50	100
4.3	Обучение за повишаване квалификацията на служителите от общинските администрации и от РЗИ за утвърждаване модела на здравния медиатор	Текущ	2022-2023 г.	МЗ и НПО	Държавен бюджет 5 000 лв.	Брой обучени служители от общинските администрации и от РЗИ	30	60
4.4	Въвеждане на пилотна концепция – включване на здравни медиатори в общински и държавни болници;	Текущ	2022-2023 г.	МЗ и НПО	Проект № BGLD-1.006-0001 „Здравеопазване за всички“ по Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвимите групи“, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014 – 2021 г., 327 699 лв.	Брой включени здравни медиатори в дейността на общински и държавни болници	5	10

4.5	Създаване на пилотна система за мониторинг на дейностите и анализ на политиката за здравна медиация“	Текущ	2022-2023 г.	МЗ и НПО	Проект № BGLD-1.006-0001 „Здравеопазване за всички“ по Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвимите групи“, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014 – 2021 г., 270 682 лв.	Създадена система за мониторинг	1	1
4.6.	Поддържане и годишно актуализиране на регистъра на сертифицираните здравни медиатори	Текущ	2022-2023 г.	МЗ, НМЗМ	Държавен бюджет	Актуализиран регистър	1	1

Цел 5: Осигуряване на устойчиво изпълнение на политиката по предпазване от ваксинопредотвратими заразни заболявания с цел повишаване на обхвата на подлежащите лица по националния имунизационен календар целевите групи по националните ваксинационни програми и поддържане на висок имунизационен обхват

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност 2022 г.	Целева стойност с натрупване 2022 -2023г.
5.1	Провеждане на разяснителни кампании за необходимостта от ваксиниране на	Текущ	2022-2023 г.	РЗИ Здравни медиатори, Общини	Държавен бюджет 10 000 лв	Брой проведени кампании за разясняване на необходимостта от	4	10

	населението със задължителните имунизации по Националния имунизационен календар и за ползите от препоръчителните имунизации.					ваксиниране на населението със задължителните имунизации по Националния имунизационен календар и за ползите от препоръчителните имунизации.		
--	--	--	--	--	--	---	--	--

II. ДЪЛГОСРОЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПЕРИОДА 2022-2030 Г.

Министерство на труда и социалната политика

Подобряване достъпа до заетост

Прилагането на мерки и инициативи за подобряване на достъпа до заетост се очаква да доведе до увеличаване на заетостта и намаляване на безработицата сред ромите в дългосрочен план до 2030 г. Целта е в съответствие със секторната цел в областта на заетостта от Препоръката на Съвета на ЕС относно равенството, приобщаването и участието на ромите, с принцип № 4 „Активна подкрепа за заетост“ от Европейския стълб за социални права. Целта е в съответствие и с националните цели за увеличаване на заетостта на населението на възраст 20-64 г. и намаляване на безработицата, заложи в Националната стратегия по заетостта 2021-2030 г.² За изпълнението на тази цел ще допринесат мерките от плана към Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030 г., както и прилагането на всички дейности, заложи в Стратегията по заетостта, като: активиране на икономически неактивни лица, вкл. младежи, които са извън системите на заетост, образование и обучение (NEETs); повишаване качеството на работната сила; повишаване търсенето на работна сила в икономически по-слабо развитите региони; развитие на услугите по заетост с цел осигуряване на ефективни преходи в заетост.

За разширяване обхвата на активиращите политики се предвижда да се направят изменения и допълнения в Закона за насърчаване на заетостта. Целта да се достига и да се обхващат от политиката по насърчаване на заетостта повече икономически неактивни лица, вкл. NEETs. С промените ще се регламентира реда за обмяна на информация между институциите, отговорни за администрирането на данни, свързани с икономически неактивните лица, за осъществяване на тяхното идентифициране и достигане. Ще се създаде регистър на икономически неактивните лица. За достигането до NEETs ще продължат да работят ромските и младежките медиатори, ще се използват и дигитални инструменти, социалните и електронните медии.

Подобряване на качеството на работната сила чрез инвестиране в обучение и развитие на уменията през целия живот е основа предпоставка за увеличаване на заетостта и икономическия растеж. Приоритетно направление ще бъде осигуряването на повече възможности за обучение и квалификация за лица с ниско равнище на образование или без образование и квалификация с цел превенция на продължителната безработица и включване в заетост. Участието на тази група лица в обучение ще се насърчава чрез предлагане на нов вид комплексни индивидуализирани обучения за придобиване на базови умения по български език, математика, технологии и природни науки, както и да придобият основни практически умения по избрана професия, които ще им дадат възможност да се включат на пазара на труда. Ще се прилага комплексен подход, включващ предоставяне на обучения и последващо включване в стажуване и заетост.

За повишаване търсенето на работна сила в икономически по-слабо развитите региони ще се прилагат целенасочени мерки и програми за субсидирана заетост. Осигуряването на субсидирана заетост особено в икономически по-слабо развитие региони има важна роля за осигуряването на достъп до заетост. За целта се предвижда да се подобри насочването на средствата от държавния бюджет за активна политика на пазара на труда. Предвижда се да се увеличат и средствата за регионални програми за заетост в националните планове за действие по

² Приета от Министерския съвет с Решение № 515 от 15 юли 2021 г.

заетостта като се акцентира върху партньорството с частния сектор за постигане на трайна заетост и устойчиво намаляване на безработицата в отделните региони.

Повишаването на обхвата, ефективността и качеството на услугите по заетостта, включително на електронните е от съществено значение за осигуряването на ефективни преходи в заетост. За целта ще се въведат и нови услуги, вкл. електронни, ще се развият посредническите услуги вкл. по отношение на работодателите, наставничеството. Ще се разшири обхвата на посредническите услуги, подкрепящи последващата заетост на групи в неравностойно положение на пазара на труда, като „Консултация и менторство след започване на работа“, „Мобилно бюро по труда“ и „Семеен и трудов консултант“.

Преходите в заетост на групите в неравностойно положение на пазара на труда ще се подпомагат и чрез прилагането на пакети от мерки съчетаващи услуги по заетост, различни видове обучения, вкл. цифрови, осигуряване на последваща заетост и консултиране след започване на работа.

Обучение за придобиване на зелени умения и насърчаване на заетостта на „зелени“ работни места.

ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“ 2021-2027 Г.

Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 г. (ПРЧР) ще окаже подкрепа към следните четири приоритета на **Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 - 2030)**:

- Приоритет „Заетост“;
- Приоритет „Здравеопазване“;
- Приоритет „Върховенство за закона и антидискриминация“
- Приоритет 4 „Жилищни условия“.

Интеграцията на ромската общност за периода 2021-2027 г. ще бъде прилагана **отново чрез три подхода**:

Таргетиран подход: целенасочени мерки, насочени към маргинализирани общности като ромите. В рамките на отделна специфична цел са планирани конкретни действия, насочени към социалното включване и интеграцията на пазара на труда.

Мейнстрийм подход (хоризонтален подход – реализация чрез всички мерки): Мейнстрийм подходът включва ромите като част от уязвимите групи, които ще получат подкрепа чрез мерките на бъдещата програма на национално ниво (в т.ч. социално изключени лица, лица живеещи в бедност и материални лишения, лица, попадащи в групите в неравностойно положение на пазара на труда, лица без образование, с ниска квалификация или без такава и др.).

Териториален подход: „Интегрирани териториални инвестиции“ в райони от ниво 2 : през новия програмен период ще бъде дадена възможност на регионално ниво да се посрещнат предизвикателствата, свързани с качеството на живот на определени уязвими групи от обществото чрез прилагане на интегрирани и комплексни мерки и подходи, насочени към специални потребности на уязвимите групи. Районите ще могат да използват целенасочено средства за активно приобщаване и по-добрата пригодност за работа на хората в уязвимо положение и осигуряване на равни възможности за тях. Ще бъде предоставена целенасочена подкрепа за социално-икономическата интеграция на маргинализираните общности като ромите според нуждите на отделните райони чрез прилагането на интегрираните териториални стратегии.

Подход „Водено от общностите местно развитие“ - подходът ВОМР ще продължи и през новия програмен период, като ПРЧР ще подкрепя социално-икономическата интеграция на маргинализирани общности и ромите на местно ниво чрез изпълнение на мерки в стратегиите на местните инициативни групи (МИГ). Интеграцията на ромската общност през периода 2021-2027, е заложена да се изпълнява с мерки за подкрепа, насочени към преодоляване на **предизвикателствата в сферите на пазара на труда, здравеопазването и социалното включване** на уязвими групи от обществото.

В рамките на Приоритет 1 ще се подкрепят уязвимите групи на пазара на труда, в т.ч. ромите, като ще се подобри достъпът до трудова заетост на всички лица, търсеци работа и ще се поощрява самостоятелната заетост и социалната икономика. В рамките на Приоритет 2 подкрепата ще е насочена към мерки за активно приобщаване, интегрирани услуги като семейно консултиране, ранно детско развитие и др., ще се предоставя **интегрирана подкрепа с цел включване в заетост**, ще се инвестира в **подобряване на достъпа до специализирани и общодостъпни услуги**. Във връзка с дигитализацията и бъдещите подходи при предоставянето на информация и услуги, ще се разработват механизми за подкрепа на социално уязвими групи.

Над **46 000** лица от ромската общност е планирано да бъдат включени в таргетираните интервенции по ПРЧР до 2029 г. Общо по всички подходи – мейнстрийм, таргетирани в рамките на WOMP, ИТИ очакванията са да се подкрепят приблизително **100 000 лица от ромски произход**.

НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ (НПВУ)

Механизмът за възстановяване и устойчивост е част от инструмента „Следващо поколение ЕС“ (2021-2024 г.) на Плана за възстановяване на Европа (ПВУ). Основната цел на ПВУ е да способства икономическото и социално възстановяване от кризата, породена от COVID-19 пандемията. В преследването на тази цел са групирани набор от мерки и реформи, които да имат съществен принос към възстановяването на потенциала за растеж на икономиката и да го развият, като осигурят устойчивост на негативни външни въздействия.

Министерство на труда и социалната политика предвижда изпълнението и на две обществено значими реформи и 6 инвестиционни намерения.

Едно от предложенията на Министерство на труда и социалната политика за включване в Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България е насочено към създаването на предпоставки за развитие на модерни инструменти за повишаване на знанията и уменията на българското общество.

МТСП предлага разработването на иновативна съвременна **виртуална платформа за дистанционни обучения на лица над 16 г.**, като тя ще бъде съпътствана от целенасочена масова кампания за повишаване на базовите дигитални умения на българското население.

Осигуряването на възможности за обучение по всяко време и от всяко място с наличен интернет ще спомогне за повишаване на участието на населението (25-64г.) в учене през целия живот, което за България продължава да бъде на много ниско равнище.

Дигиталните умения и компетенции се превърнаха в ключови за упражняването на почти всяка професия. В тази връзка с НПВУ Министерство на труда и социалната политика предприема целенасочени спешни действия за повишаване на дигиталните умения на българското общество, като ще се създадат необходимите условия над 500 хил. заети и безработни лица да бъдат включени в подобен тип обучения.

Ще бъдат разработени специализирани електронни учебни програми и учебно съдържание, адаптирани към потребностите на лицата с ниско равнище на образование и ниски дигитални умения, в т.ч. лицата от ромски произход, по-възрастните лица и др., за да се осигурят възможности и на тези лица за участие в онлайн обучение.

По-целенасочени мерки за информиране и мотивиране за участие в обучение ще бъдат приложени за лицата от **ромски произход като специфична целева група**, която се отличава с високо равнище на икономическа неактивност и същевременно с ниско равнище на образование и липса на дигитални умения. За идентифициране и достигане до тези лица, ще бъдат привлечени общините, читалищата, неправителствените организации, както и дигиталните клубове, които ще бъдат изградени/адаптирани по места. Неправителствените структури ще бъдат активно включени в процеса на активиране, информиране и мотивиране на лицата за участие в обучение. Ромските медиатори ще бъдат основните лица, които ще осъществяват дейностите по информиране и мотивиране на регистрираните търсеци работа лица от ромски

произход. Ще има специално обучени наставници в дигиталните клубове, които ще подпомагат лицата в неравностойно положение, особено лицата от ромски произход, възрастните лица и др., които нямат необходимите дигитални умения за пълноценно участие в онлайн курсове за обучение.

Прогнозата е, че по линия на проекта до 2026 г. ще бъдат обхванати около **20 хил. лица от ромски произход**, а до края на **2023 г.** техният брой ще бъде около **1000 лица**.

Предвижда се в рамките на останалите 5 проектни предложения, представители от етнически малцинства да бъдат включвани, като бъде използван мейнстрийм подход и конкретни индикатори само за лица от ромски произход не могат да бъдат изчислени.

III. ЦЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ЗА ПЕРИОДА 2022-2023 Г.

Оперативна цел: Равнопоставен достъп и подобряване реализацията на ромите на пазара на труда и повишаване на дела на заетите сред тях; намаляване на социалните неравенства и активното им социално приобщаване

Цел 1. Насърчаване на заетостта чрез мотивиране, професионално ориентиране и обучение на безработни лица								
	Мерки	Статус		Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност за 2021 г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г. ³
1.1.	Мотивиране за активно поведение на пазара на труда/за търсене на работа (групови срещи за активно поведение на пазара на труда и участие в Ателие за търсене на работа) <i>Наблюдение на изпълнението за подгрупи младежи, жени и +55 г.</i>	Текущ		A3	Държавен бюджет	Брой лица мотивирани за активно поведение на пазара на труда/за търсене на работа	3 996	10 000
1.2	Професионално ориентиране (групово) <i>Наблюдение на</i>	Текущ		A3	Държавен бюджет	Брой лица включени в професионално ориентиране	3 834	10 000

³ При удължаване на епидемичната обстановка и ограничителните мерки, целевите стойности подлежат на промяна.

	<i>изпълнението за подгрупи младежи, жени и +55 г.</i>							
1.3	Организиране на обучение за придобиване на професионална квалификация вкл. за стартиране на собствен бизнес и/или на ключова компетентност <i>Наблюдение на изпълнението за подгрупи младежи, жени и +55 г.</i>	Текущ, ПРЧР 2021-2027		A3	Държавен бюджет и ПРЧР 2021-2027 г.	Брой лица, включени в обучение за придобиване на професионална квалификация и/или ключова компетентност	920	2 000 290 (по ПРЧР 2021-2027)

Цел 2: Насърчаване на социалния и гражданския диалог в подкрепа на трудовата реализация на ромите

	Мерки	Статус		Отговор на институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност за 2021 г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
2.1	Подкрепа за провеждане на инициативи и кампании с ромски организации на местно и национално ниво за насърчаване на заетостта	Текущ		A3	Държавен бюджет	Брой срещи на представители на ДБТ с ромски лидери и организации по места	148	250

Цел 3: Осигуряване на заетост, вкл. чрез предприемачество на лица от ромски произход

	Мерки	Статус		Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност за 2021 г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
3.1.	Насърчаване на заетостта,	Частично се		A3	Държавен	Брой лица с осигурена	3 663	6 000

	вкл. предприемачество чрез на безработни самоопределили се като роми, чрез включване в програми и мерки по реда на ЗНЗ, в рамките на НПДЗ и ПРЧР 2021-2027 <i>Наблюдение на изпълнението за подгрупи младежи, жени и +55 г.</i>	изпълнява, ПРЧР 2021-2027			бюджет и ПРЧР 2021-2027 г.	субсидирана заетост		500 (по ПРЧР 2021-2027)
3.2.	Осигуряване на заетост на първичния пазара на труда (извън мерки и програми) <i>Наблюдение на изпълнението за подгрупи младежи, жени и +55 г.</i>	Текущ		АЗ	Държавен бюджет	Брой лица с осигурена заетост на първичния пазар на труда	12 556	25 000
Цел 4: Активиране на безработни в неравностойно положение на пазара на труда и икономически неактивни лица, чрез насърчаване на трудовото медиаторство и предоставяне на интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане								
	Мерки	Статус		Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност за 2021 г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
4.1.	Активиране на икономически неактивни лица чрез трудово медиаторство <i>Наблюдение на изпълнението за подгрупи младежи, жени и +55 г.</i>	Текущ		АЗ	Държавен бюджет	Брой лица с осигурена заетост като трудови посредници от ромски произход От тях с повишен капацитет и умения за работа с целевата група	73	до 100 (годишно) 50

4.2.	Активирани лица от дейността на трудовите посредници - ромски и младежки медиатори	Текущ		АЗ	Държавен бюджет	Брой активирани лица, от ромски произход от работата на трудовите посредници - ромски медиатори Брой активирани младежи (NEETs) от ромски произход от работата на младежките медиатори	5 670 349	10 000 500
4.3.	Инициативи, насърчаващи активирането на безработни и икономически неактивни лица	Текущ ПРЧР 2021-2027		АЗ	Държавен бюджет и ПРЧР 2021-2027	Брой лица, започнали работа в резултат от проведени трудови борси, дни на работодателя и мобилни бюра по труда	3 845 ⁴	5 000 1360 (по ПРЧР 2021-2027)
4.4	Подобряване достъпа до заетост и обучение на уязвими групи чрез предоставяне на интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане	Текущ		МТСП,АЗ, АСП	ОП РЧР 2014-2020	Брой лица, на които са предоставени интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане, от тях включени в: - заетост; - обучение.	15 000 лица средно месечно получили интегрирани услуги; 1 000 лица средномесечно включени в заетост или обучение ⁵	15 000 лица средно месечно получили интегрирани услуги; 1 000 лица средномесечно включени в заетост или обучение ⁶

ПРИОРИТЕТ „ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ“

⁴ Определената стойност включва всички лица от уязвимите групи на пазара на труда, включително самоопределилите се роми, започнали работа след участие. На събитията присъстват и неактивни, нерегистрирани в ДБТ

⁵ Посочените индикатори включват лица от уязвимите групи на пазара на труда, включително самоопределилите се роми

⁶ Посочените индикатори включват лица от уязвимите групи на пазара на труда, включително самоопределилите се роми

Текущата и целевата стойности по мярка 4.4 са определени средномесечно, съобразно дейностите по проект BG05M9OP001-3.002 „Услуги „лице в лице“ в ЦЗСП (Центрове за заетост и социално подпомагане)“.

I. ДЪЛГОСРОЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПЕРИОДА 2022-2030 Г.

Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Цел 1 „Установяване на работещ механизъм за оценка на жилищния фонд в зони с компактно ромско население.“ - **Бюджетно/друго финансиране (в условие на бъдещо осигуряване).**

Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027

Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 (ПРР) ще осигури подкрепа по Приоритет „Жилищни условия“. Териториалният обхват на програмата са петдесетте градски общини в страната мерките и дейностите, които ще се изпълняват са заложи в Плановите за интегрирано развитие на общини и Интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2.

В средносрочен план (до 2030 г.) ПРР ще подкрепи:

Цел 2. „Осигуряване на условия за придобиване на финансово достъпни жилища и условия за въвеждане на алтернативни модели на социални жилища за домакинства от зоните с концентрация на бедност“ чрез подкрепа за осигуряването на модерни и достъпни общински жилища за настаняване на уязвими групи от население;

Цел 3. „Изграждане/реновиране на инфраструктура за предоставяне на интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността за уязвими групи“ чрез развитие на инфраструктура за предоставяне на интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността за уязвими групи, както и за детски ясли.

Цел 4. „Реконструкция на обекти на социалната инфраструктура за целите на образованието, културата и др.“ чрез подкрепа при развитието на образователна, културна, спортна инфраструктура и насърчаване на публично-частното партньорство.

II. ЦЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ЗА ПЕРИОДА 2022-2023 Г.

Оперативна цел: Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура и инфраструктура за публични услуги

Цел 2⁷. Осигуряване на условия за придобиване на финансово достъпни жилища и условия за въвеждане на алтернативни модели на социални жилища за домакинства от зоните с концентрация на бедност

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
2.1	Успешно приключване на проектите за социални	Текущ	2023 г.	МРРБ, общини	ОПРР 2014-2020, стойност	Брой жилища	0	1905

⁷ Целите в приоритета следват последователността от Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030)

	жилища по ОПРР 2014-2020				на БФП 43 323 484,43 лв.	Брой представители на маргинализирани групи, включително роми с подобрени жилищни условия	0	2102
2.2	Финализиране на тематична оценка - 3. „Оценка на приноса на ОПРР 2014-2020 за социалното включване, в т.ч. маргинализирани групи и роми“ и оценка на прилагането на хоризонтални политики в рамките на Оценката за въздействие по ОПРР 2014-2020	Текущ	м. март 2023 г.	МРРБ	ОПРР 2014-2020	Изготвена тематична оценка на приноса на ОПРР 2014-2020 за социалното включване, в т.ч. маргинализирани групи и роми, с изводи и препоръки	0	1
2.3	Участие на местните общности в процеса по подготовка на проектите за финансиране	Предстои	2023 г.	МРРБ, РСР	н/п	Изготвени концепции за ИТИ за приноса на фондовете на ЕС към ИТСР	0	6

Цел 3. Изграждане/реновиране на инфраструктура за предоставяне на интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността за уязвими групи

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023г.
3.1.	Финализиране на тематична оценка - 3. „Оценка на приноса на ОПРР 2014-2020 за социалното включване, в т.ч. маргинализирани групи и роми“ и оценка на прилагането на хоризонтални политики в рамките на	Текущ	м. март 2023 г.	МРРБ	ОПРР 2014-2020	Изготвена тематична оценка на приноса на ОПРР 2014-2020 за социалното включване, в т.ч. маргинализирани групи и роми, с изводи и препоръки	0	1

	Оценката за въздействие по ОПРР 2014-2020							
3.2.	Участие на местните общности в процеса по подготовка на проектите за финансиране	Предстои	2023 г.	МРРБ, РСР	н/п	Изготвени концепции за ИТИ за приноса на фондовете на ЕС към ИТСР	0	6
Цел 4. Реконструкция на обекти на социалната инфраструктура за целите на образованието, културата и др.								
Цел 5. Търсене на инструментариум за подобряване на правните и икономически условия за премахване на несъответстващите на Закона за устройството на територията (ЗУТ)/законодателството жилища и квартали. Приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройството на територията за въвеждане на принципа на съразмерност при издаване на заповед за премахване на незаконен строеж, представляващ единствено жилище за неговите обитатели.								
Цел 6. Разширяване на законния достъп до качествена вода, електричество и канализация в обособените квартали с концентрация на бедност. *** Цел 6 попада в обхвата на областното планиране и ще се изпълнява от общините.								

ПРИОРИТЕТ „ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ“

I. ДЪЛГОСРОЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПЕРИОДА 2022-2030 Г.

Министерство на труда и социалната политика

Мерки срещу явлението ранни бракове:

Конкретни мерки се предвиждат да бъдат включени в друг стратегически документ, който е в процес на изготвяне към настоящия момент от междуведомствена работна група към Националния съвет за закрила на детето, а именно Национална програма за превенция на насилието и злоупотребата с деца. Ще бъдат разписани конкретни действия за превенция на сексуалното насилие над деца, вкл. деца от маргинализирани групи.

Министерство на вътрешните работи

Дългосрочна цел: с хоризонт 2030 г. *Предложения на ИП-МВР по Приоритет Върховенство на закона и недискриминация*

1. Разработване на проект за изследване/проучване на индикаторите на престъпно поведение от страна на малолетни и непълнолетни в риск. Изработване на план за намаляване на риска от рецидив и осъществяване на подкрепа. Идеята следва да бъде разработена по европейски програми и е насочена към подкрепа на малолетни/непълнолетни. Дейности:

- ✓ Провеждане на междуинституционални срещи с цел засилване на диалога и взаимопомощта при подкрепа на малолетни и непълнолетни в риск;
- ✓ Разработване на методика и наръчник към нея за превенция на детската престъпност;
- ✓ Разработване на изследователска методика за оценка на риска от извършване на криминално деяние в детска възраст;

2. Разработване на обучителна методология и провеждане на обучения на полицейските служители за работа с жертви на насилие.

Повишаване на ефективността при подкрепа на жени жертви на насилие;

3. Изработване на Карта за спецификите на ромското население по области. За изработването на тази карта е необходимо сътрудничество между няколко институции в това число изследователски институции и организации от неправителствения сектор. ИП-МВР не може да ангажира еднолично с изработването на тази карта.

4. Провеждане на дискусия с представители на ромската общност и НПО организации с цел идентифициране на неприемливи езикови формулировки при работа в мултикултурна среда.

II. ЦЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ЗА ПЕРИОДА 2022-2023 Г.

Оперативна цел: Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на “език на омразата”.

Цел 1. Повишаване гаранциите за ефективна защита на правата на българските граждани в уязвимо социално положение, принадлежащи към различни етнически групи. Ефективно прилагане на политиките за интеграция на ромите за постигане на равенство, достойно съществуване и пълноценно участие в обществения живот.

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност за 2021 г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
1.1	<p>1. Разширени услуги за първична правна помощ от адвокати-консултации и правни съвети:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Национален телефон за правна помощ; • Регионални центрове за консултиране. <p>2. Изработване на координационен механизъм на местно ниво в защита на жертви на домашно насилие и насилие на полов признак.</p> <p>3. Създаване на онлайн приложение за домашно насилие.</p> <p>4. Обучения на адвокати</p>	Текущ	февруари 2023 г.	НБПП	Преки бюджетни разходи и Програма “Правосъдие” на НФМ 2014-2021 ⁸	<p>1. Брой предоставени консултации;</p> <p>2. Разработен и одобрен координационен механизъм за защита на жертви на домашно насилие и насилие на полов признак.</p> <p>3. Създадено онлайн приложение за домашно насилие.</p> <p>4. Брой обучени адвокати за работа със случаи на дискриминация и домашно насилие</p>	3026 0 0	6776 1 1 300
<p>Цел 2. Повишаване на институционалната култура и експертния капацитет на публичните институции (в т.ч. национална и местна администрация, съд, прокуратура и органи на МВР) по отношение на политиките за разнообразие, равнопоставеност, достойнство и основни човешки права на ЕС. Преодоляване на културните бариери в общуването и всякакви форми на дискриминационни нагласи.</p>								

⁸ Проектите по Програма “Правосъдие” на НФМ 2014-2021 , са със срок на изпълнение до 30 април 2024 г.

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност за 2021 г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
2.1	Проведени кампании за повишаване на осведомеността относно домашното насилие и насилието, основано на признак “пол”	Предстои	30 април 2024	МП	Програма “Правосъдие” на НФМ 2014-2021 ⁹	1. Брой ученици, студенти, преподаватели, участвали в кампании за повишаване на осведомеността относно домашното насилие и насилието, основано на признак „пол“ (вкл. представители на уязвимите групи в т.ч. роми)	0	700
						2. Брой проведени кампании за повишаване на осведомеността относно домашното насилие и насилието, основано на полов признак	0	3
2.2	Актуализирана национална рамка за ефективно изпълнение на решенията на ЕСПЧ	Предстои	30 април 2024	МП	Програма “Правосъдие” на НФМ 2014-2021 ¹⁰	Разработен план за действие за изпълнение на решенията относно евикции	Не	Да
2.3.	Обучение на полицейски служители за осъществяване на преговори с лица в риск		2023 г.	ИП-МВР	ОП „Добро управление“	Брой обучени служители	0	1165
2.4	Обучение на полицейските служители по правата на човека и проблемите на малцинствата в рамките на професионалното обучение	Текущ	2021 - 2030	ГДНП-МВР	Държавен бюджет	Брой обучени полицейски служители по правата на човека и проблемите на малцинствата в рамките на професионалното обучение по месторабота	0	200

⁹ Проектите по Програма “Правосъдие” на НФМ 2014-2021 са със срок за изпълнение до 30 април 2024 г.

¹⁰ Проектите по Програма “Правосъдие” на НФМ 2014-2021 са със срок за изпълнение до 30 април 2024 г.

	по месторабота							
2.5	Обучение на полицейски служители (и на служители от други институции) за разбиране на етно-религиозните специфики на населението. Преодоляване на стереотипите от страна на служителите и повишаване на ефективността от професионалната им дейност в мултикултурална среда.	Текущ	2023 г.	ИП-МВР	Държавен бюджет	Брой обучени полицейски служители) за разбиране на етно-религиозните специфики и нужди на ромското население.	500	78
2.6	Обучение на полицейски служители (и на служители от други институции) за работа с деца-жертви или в риск от насилие.	Текущ	2023 г.	ИП-МВР	Държавен бюджет	Брой обучени полицейски служители за работа с деца-жертви или в риск от насилие	497	130
2.7	Обучение на полицейски служители на тема „Управление на гнева и агресивните прояви“	Текущ	2023 г.	ИП-МВР	Държавен бюджет	Брой обучени полицейски служители	6350	150
Цел 3. Повишаване на капацитета на правоприлагащите органи по отношение на борбата с престъпленията и проявите на дискриминация, насилие или омраза, основани на етническа принадлежност								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
3.1	Прилагане на програми за изграждане на социална компетентност, родителска грижа и възстановяване на семейни отношения, заетост на пазара на труда и други	Предстои	30 април 2024	МП	Програма “Правосъдие” на НФМ 2014-2021 ¹¹	Процент лица, осъдени на пробация, които започват работа в рамките на 1 година след освобождаването (вкл. представители на уязвими групи, в т.ч. роми)	18 %	28 %

¹¹ Проектите по Програма “Правосъдие” на НФМ 2014-2021 са със срок за изпълнение до 30 април 2024 г.

	умения, с подкрепата и под контрола на обучители (пробационни инспектори в местата за лишаване от свобода)							
3.2	Изградена нова рамка за социална реинтеграция на извършителите на престъпления	Предстои	30 април 2024	МП	Програма “Правосъдие” на НФМ 2014-2021 ¹²	Брой лишени от свобода, преминали мерки за реинтеграция в пилотния затвор (вкл. представители на уязвими групи в т.ч. роми)	0	100
3.3	Подпомогнати програми за социална реинтеграция на уязвими групи в местата за лишаване от свобода	Предстои	30 април 2024	МП	Програма “Правосъдие” на НФМ 2014-2021 ¹³	1. Брой разработени програми за социална реинтеграция на уязвими групи в местата за лишаване от свобода (включително младежи представители на уязвими групи, в т.ч. роми); 2. Брой на закононарушители от уязвими групи, които преминават през програми за социална реинтеграция (включително младежи представители на уязвими групи в т.ч. роми)(разпределени по пол, възрастова група, роми)	0 0	2 100
3.4	Провеждане на обучения в Академия на МВР в магистърска програма „Публична администрация“ по учебната дисциплина „Защита от дискриминация“	Текущ	2030 г.	Академия на МВР	Държавен бюджет	Брой проведени обучения Брой обучени		3 120
3.5	Реализиране на проект „Повишаване на капацитета	Текущ	ноември	Академия на МВР	Норвежки финансов	Брой проведени обучения		40

¹² Проектите по Програма “Правосъдие” на НФМ 2014-2021 са със срок за изпълнение до 30 април 2024 г.

¹³ Проектите по Програма “Правосъдие” на НФМ 2014-2021 са със срок за изпълнение до 30 април 2024 г.

	<p>на полицейските служители, работещи в мултиетническа среда, вкл. в ромски общности и недопускане превишаване на правомощията на полицейските служители“</p> <p>Разработване на наръчници за обучение на теми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Създаване на говорни умения и преодоляване на езиковата бариера между полицейските служители и ромското население - Човешки права. Законосъобразно прилагане на сила и полицейски правомощия - Отговорност на полицейските служители при нарушаване на човешките права - Превенция сред ромското население, като жертви на престъпления. 		2023 г.		механизъм 2014-2021 г. и национално финансиране	<p>Брой обучени</p> <p>Разработени учебни програми</p> <p>Разработени наръчници за обучение</p>		<p>1600</p> <p>2</p> <p>4</p>
3.6	<p>Провеждане на обучения в Академия на МВР в магистърска програма „Защита правата на човека“</p>	Предстои	от септември 2022 г.	Академия на МВР	<p>Проект Подобряване и модернизиране на образователната инфраструктура на АМВР в партньорство с ВСУ Черноризец Храбър, УАСГ и МИ на МВР</p>	<p>Брой проведени обучения</p> <p>Брой обучени</p>		<p>2</p> <p>60</p>

3.7	<p>Обучение на магистрати, кандидати за младши магистрати, съдебни служители и други специалисти в сектор правосъдие (в т.ч. представители на правоохранителните органи, администрацията и др., с компетентност в разглежданата област), по проблеми, свързани с върховенството на правото и защитата на основните права в съответствие със стандартите на ЕКПЧ и Хартата на основните права на ЕС, в следните приоритетни области:</p> <ul style="list-style-type: none"> - гаранции за защита от дискриминация; - превенция и защита от домашно насилие и насилие, основано на пола (в т.ч. защита правата на ромските жени и деца - жертва на посочените форми на насилие); - разследване и наказателно преследване на престъпленията от омраза; - закрила на децата - жертви на престъпления, включително деца, жертви на насилие, сексуална и икономическа експлоатация, отвличане и трафик, както и 	Текущ	2021-2023 г.	НИП	Държавен бюджет/ Структурни фондове на ЕС/Програма „Правосъдие“ на НФМ 2014-2021 г.	Брой обучени магистрати, кандидати за младши магистрати, съдебни служители и други специалисти в сектор правосъдие	Текуща стойност (за 2019 г.): 247	550
-----	---	-------	--------------	-----	---	--	-----------------------------------	-----

	деца, свидетели на такива престъпления; мерки за щадящо изслушване.							
3.8	Разработване на ръководство за управление на делата, свързани с домашно насилие и насилие, основано на пола, за магистрати	Текущ	2022 г.	НИП	Програма „Правосъдие“ на НФМ 2014-2021 г.	Разработено ръководство за управление на делата, свързани с домашно и основано на пола насилие, за магистрати, достъпно в електронен формат и отпечатано в тираж до 500 екземпляра	0	да

Цел 4. Формиране на култура за равнопоставеност на ромските жени. Насърчаване на тяхното пълноценно индивидуално, социално и икономическо участие в обществения живот

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
4.1	Адаптиране и пилотно провеждане на електронен обучителен модул на програма HELP, посветен на превенцията и защитата от насилие над жени и домашно насилие	Текущ	2022 г.	НИП	Програма „Правосъдие“ на НФМ 2014-2021 г. и частично съфинансиране по проект "HELP в ЕС II", осъществяван от Съвета на Европа, с подкрепата на ЕС	Преведен, адаптиран и пилотно проведен електронен обучителен модул на програма HELP; брой обучени представители на целевите групи по проекта	0	35 обучени

Цел 5. Предприемане на целенасочени мерки и иновативни интегрирани услуги за повишаване на родителския капацитет в подкрепа на

уязвимите семейства, подобряване на родителската грижа и за защита правата на децата

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
5.1	Прилагане на Координационния механизъм за рефериране и обгрижване на случаи на непридружени български деца и деца-жертви на трафик, завръщащи се от чужбина“.	Текущ	2022 г.	ДАЗД		Брой реферирани случаи за година		75
5.2	Повишаване на информираността на децата и техните семейства относно правата на детето, регламентирани в Конвенцията на ООН за правата на детето и Закона за закрила на детето и за съществуващите услуги за подкрепа в общността	Текущ	2022 г.	ДАЗД/ Доставчици и на социални услуги	Бюджет на ДАЗД	Брой проведени беседи с представители на ромската общност, вкл. деца		10
5.3	Повишаване на информираността на децата и техните семейства относно съществуващи механизми за информиране и превенция на насилието сред и срещу деца.	Текущ	2022 г.	ДАЗД	Бюджет на ДАЗД	Брой информационни кампании		12
5.4	Промотиране на Национална телефонна линия за деца (НТЛД) 116 111– срещи, инициативи и участия.	Текущ	2022 г.	ДАЗД	Бюджет на ДАЗД	Брой промотирани на НТЛД		постоянно
5.5.	Информиране и консултиране на семейства	Текущ	2022 г.	ДАЗД	Бюджет на ДАЗД	брой консултации на семейства, деца и работещи с		300

						деца		
5.6.	Мониторинг и контрол по спазване правата на детето в образователни институции, лечебни заведения, социални услуги, интегрирани здравно – социално услуги за резидентна грижа, с цел недопускане на дискриминация и гарантиране правата на децата.	Текущ	2030 г	ДАЗД,	Бюджет на ДАЗД	Брой извършени проверки в образователни институции, лечебни заведения, социални услуги и интегрирани здравно – социално услуги за резидентна грижа По сигнал за дискриминация По планови и сигнални проверки		10 600
Цел 6. Повишаване на гражданското участие и информираност за гражданските права и задължения на лицата, живеещи в зоните с концентрация на бедност								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
6.1	Изпълнение на проект „Подобряване на координацията и диалога между полицията и ромското общество“	Начална фаза на изпълнение	Края на 2023 г.	ГДНП МВР	Норвежки финансов механизъм 2014-2021 г.	Брой обучени обучители Брой обучени полицейски служители Брой изградени и оборудвани приемни в райони с компактно ромско население Брой проведени информационни кампании за повишаване на осведомеността относно радикализацията, насилствения екстремизъм и реч на омразата Брой организирани съвместни местни форуми с деца и техните родители за преодоляване на антиромските		80 240 20 5

						стереотипи и дискриминация		10
6.2	Дейности по предотвратяването и противодействието на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните			ЦКБППМН		Брой работни срещи събития за предотвратяване и противодействие на противообществените прояви		
Цел 7. Увеличаване на усилията в борбата с трафика на хора чрез ефективно прилагане на заложеното в документите на ООН, СЕ и ЕС и използване на съществуващите в ЕС инструменти								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
7.1	Провеждане на допълнително обучение в Академия на МВР – актуализация на професионалната квалификация, курс „Противодействие на трафика на хора“	Текущ	2023 г.	Академия на МВР	Държавен бюджет	Брой проведени обучения „Противодействие на трафика на хора“ Брой обучени за противодействие на трафика на хора		3 60
7.2	Превенция и противодействие на всички форми на трафик на хора чрез провеждане на обучения в училища, в които учат деца от ромски произход.	Текущ	2021 - 2023 г.	ГДБОП - МВР	Държавен бюджет	Брой проведени обучения за превенция и противодействие на всички форми на трафик на хора Брой обучени ученици		3 180
Цел 8 Решаване на проблема с липсата на документи за самоличност и правния статут на български граждани от уязвими общности, в т.ч. и роми.								
8.1.	Дейности, насочени към снабдяване с документи за	Предстои	2022 -	ГРАО, МВР		Брой лица, снабдени с лични карти		

	самоличност на български граждани от уязвими общности, в т.ч. и роми.		2023 г.					
Цел 9: Утвърждаване на толерантни междуетнически отношения чрез спорт								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
9.1	Утвърждаване на толерантни междуетнически отношения чрез спорт		2030	ММС	Държавен бюджет	Брой проекти Брой на участници		

По приоритет 5. Върховенство на закона и недискриминация, КЗД се ангажира с изпълнението на:

- ✓ Обучение на полицейските служители по правата на човека и проблемите на етническите групи в рамките на служебната учебна година по месторабота;
- ✓ Ежегодно провеждане на обучения на национално и местно ниво на тема: „Работа на полицията с етническите групи“, с цел недопускане на дискриминация
- ✓ Провеждане на изследвания за състоянието на дискриминацията върху ромското население в сферите на заетостта, здравеопазването, жилищната политика, равнището на бедност, социалната осигуреност и изолираност.
- ✓ Провеждане на семинари/кръгли маси по въпросите на равнопоставеността и недискриминацията на ромските жени в българското общество;
- ✓ Разработване на програма за превенция, толерантност към различията и интеграцията на ромите, което ще допринесе за преодоляване на междуетническо напрежение и спазване на принципа за забрана на дискриминацията по отношение на група лица, по-специално на уязвимите социални групи
- ✓ Привличане на ромската общност при превенция и не дискриминация в процеса на събиране и анализиране на данни, касаещи трафика на хора и обгрижване на жертви;
- ✓ Повишаване на информираността на децата и техните семейства относно правата на детето, регламентирани в Конвенцията на ООН за правата на детето и Закона за закрила на детето и за съществуващите социални услуги за подкрепа в общността.

Мерки :

- Осигуряване на ефективна превенция, проучване и налагане на административни наказания при междуетнически инциденти, особено тези, носещи белезите на престъплението и подбуждането на национална, расова и религиозна омраза и нетърпимост.
- Борба с дискриминационни практики по отношение на етнически групи във всички области, по-специално чрез анализ на конкретни случаи на дискриминация на членове на тези групи, за които са информирани КЗД, омбудсмана и др.
- Включване в съществуващите програми на образователната система на всички нива на образованието и придобиване на знания за правата и основните характеристики на етнически, религиозни, езикови или други групи, живеещи в Република България.

- Разяснителни и информационни кампании за повишаване на чувствителността и нетърпимостта към прояви на дискриминация.

ПРИОРИТЕТ „КУЛТУРА“

I. ДЪЛГОСРОЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПЕРИОДА 2022-2030 Г.

Министерство на културата

- ✓ Политиката в областта на културата с фокус върху ролята на културата и свързаните с нея творчески индустрии, като фактор за идентичност и сближаване, за създаването на сплотени и приобщаващи общества, за подобряване на качеството на живот на отделния гражданин и стимулиране на творческото и иновативното мислене.
- ✓ Развитие и съхранение на културното богатство и оползотворяването на потенциала му като инструмент за социално сближаване, стимулиране на творческата и иновативна мисъл, както и за генериране на икономически ползи.
- ✓ Насърчаване на културното многообразие и за съхранение и оползотворяване на богатото културно наследство, като ресурс за устойчиво развитие на страната и нейните региони.

II. ЦЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ЗА ПЕРИОДА 2022-2023 Г.

Оперативна цел: Подобряване на условията за равнопоставен достъп на ромската общност до обществения културен живот, съхранение и популяризиране на ромската традиционна култура, развитие и популяризиране на творчеството като фактори за културна интеграция и социално сближаване. Преодоляване на езика на омразата и възпроизвеждането на предразсъдъци към ромите в медиите с оглед на изграждане на позитивен образ на общността

Цел: Съхраняване и популяризиране на традиционната култура на ромската общност, насърчаване на творческото развитие на представители на общността, стимулиране на ромската общност за активно участие в обществения културен живот и насърчаване на межкултурния диалог

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
1.	Конкурсна сесия за финансиране на проекти в областта на движимото културно наследство,	Текущ	2021 – 2023 г.	МК	В рамките на бюджета на МК – 2 конкурсни	Брой проекти в областта на музейното дело, движимото културно наследство, музеите и визуалните изкуства, насочени	0	2

	музеите и визуалните изкуства, насочени към ромската общност.				сесии на обща стойност 850 000 лв.	към представяне и популяризиране на традиционната култура на ромите.		
2.	Подкрепа на творчески проекти по програма „Любителско изкуство“ на Национален фонд „Култура“	Текущ	2021 – 2023 г.	НФК	В рамките на бюджета на НФК – 3 конкурси сесии на обща стойност 5 000 000 лв.	Брой проекти в областта на любителското изкуство, насочени към представители на ромската общност.	4	8
3	Подкрепа на творчески проекти по програма „Социално ангажирани изкуства“ на Национален фонд „Култура“.	Текущ	2021 - 2023 г.	НФК	В рамките на бюджета на НФК – 3 конкурси сесии на обща стойност 1 950 000 лв.	Брой проекти, свързани със социални проблеми, насочени към представители на ромската общност.	4	8
4.	Подкрепа на творчески проекти в областта на сценичните изкуства за създаване и разпространение на културен продукт, насочени към ромската общност, с участие на представители на ромската общност	Текущ	2021 – 2023 г.	МК	В рамките на бюджета на МК - 1 219 685 лв.	Брой проекти в областта на сценичните изкуства за създаване и разпространение на културен продукт, насочени към ромската общност.	0	5

5.	Подкрепа на творчески проекти в областта на книгоиздаването за развитие на българския книжен сектор чрез програма „Помощ за книгата“ на конкурсен принцип, свързани с културата на ромската общност.	Текущ	2021 – 2023 г.	МК	В рамките на бюджета на МК – 100 000 лв. годишно	Брой подкрепени творчески проекти, насочени към издателска дейност в областта на художествената литература и изследвания в сферата на културното наследство, включително и проекти, свързани с ромската общност.	0	2
6.	Изпълнение на програма „Културно предприемачество, наследство и сътрудничество“, Резултат 3: „Подобрена информираност за изкуствата и културата на етнически и културни малцинства (фокус върху ромите)“.	Текущ	Края на програмата	МК	ФМ на ЕИП + Национален бюджет – 1 200 000 лв.	Брой на хората, посещаващи културни/образователни събития, свързани с културата на малцинствата (ромите), вкл. онлайн посещения/гледания	0	7000 вкл. представители на ромската общност.
						Брой културни събития с акцент върху културата на малцинствата (ромите), вкл. онлайн събития	0	16 вкл. събития, свързани с културата на ромската общност
						Брой образователни събития с акцент върху културата на малцинствата (ромите), вкл. онлайн събития	0	16 вкл. събития, свързани с културата на ромската общност
7.	Подкрепа на традиционни ромски празници	Текущ	2022 - 2023 г.	Секретариат на НССЕИВ	Държавен бюджет 15 000 лв.	Брой подкрепени традиционни ромски празници	0	4

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АЗ	Агенция по заетостта
АСП	Агенция за социално подпомагане
ГД	Генерална дирекция
ДАЗД	Държавна агенция за закрила на детето
ГДНП- МВР	Главна дирекция “Национална полиция“
ГДБОП- МВР	Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“
ДБТ	Дирекция „Бюро по труда“
ЕС	Европейски съюз
ЕК	Европейска комисия
ИП-МВР	Институт по психология, МВР
ИА ОП НОИР	Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“
КЗД	Комисия за защита от дискриминация
ЛЗ	Лечебни заведения
МВР	Министерство на вътрешните работи
МЗ	Министерство на здравеопазването
МК	Министерство на културата
ММС	Министерство на младежта и спорта
МОН	Министерство на образованието и науката
МП	Министерство на правосъдието
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
МКБТХ	Местна комисия за борба с трафик на хора
НБПП	Национално бюро за правна помощ
НКБТХ	Национална комисия за борба с трафика на хора
НЗОК	Национална здравно-осигурителна каса
НКТ	Национална контактна точка
НИП	Национален институт на правосъдието
НП	Национална програма
НПД	Национален план за действие
НПО	Неправителствени организации
НСИ	Национален статистически институт
НФК	Национален фонд „Култура“
НФМ	Норвежки финансов механизъм
НЦОЗА	Национален център по обществено здраве и анализи
ОП	Оперативна програма
ПИЦ	Превантивно-информационни центрове

ПРР	Програма „Развитие на регионите”
ПРЧР	Програма „Развитие на човешките ресурси”
ПХ	Програма за храни и/или основно материално подпомагане
РУО	Регионално управление на образованието
РЗИ	Регионални здравни инспекции
СЕ	Съвет на Европа
ФМ на ЕИП	Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство
ЦОИДУЕМ	Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства